

ÚVOD

V květnu letošního roku uplynulo 70 let od úmrtí výrazné politické osobnosti, prvního československého premiéra, Karla Kramáře. Kramář spoluutvářel český veřejný život po více jak půlstoletí, byl v mnohém osobností symbolickou, v mnohém se naopak zcela vymykal domácímu prostředí. Každopádně ale patřil k nejvýraznějším politickým osobnostem sklonku 19. a prvních dekád 20. století. Kramářovu osobnost si veřejnost připomněla v průběhu tohoto roku nejednou, ostatně jeho někdejší soukromé sídlo je dnes součástí reprezentativních symbolů naší státnosti, jedná se tedy o jakési trvalé memento. Je logické, že i Národní muzeum se rozhodlo věnovat Kramářovi pozornost, vždyť je jeho nejvýznamnějším dědicem a opatrovníkem pozůstalosti. Vedle jiných iniciativ chtělo uspořádáním tohoto sborníku přispět nejen k připomenutí, ale i ozřejmění Kramářovy pozoruhodné osobnosti.

K editorské práci se spojily síly Archivu Národního muzea a Ústavu českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, na textech samotných participují vědci z řady jiných pracovišť, včetně Historického ústavu AV ČR

či Právnické fakulty UK. Kramářův dlouhý a pestrý život nabídl řadu dílčích badatelských témat, jež se týkají bezprostředně jeho osoby, ale mnohdy mají též obecnější přesah. Limitovaný rozsah sborníku umožnil věnovat se pouze některým zajímavým aspektům, i tak se ale domníváme, že se jedná o témata nosná a inspirativní. Několik příspěvků je věnováno Kramářovi jako politické osobě, politiku-profesionálovi, typu a metodám práce, stranou nezůstávají ani jeho teoretické přístupy k aktuálním politickým otázkám – sociální a ekonomické problematice, stejně jako vztahu k menšinám, logicky především k sudetským Němcům. Neopomněli jsme ani Kramářův soukromý život, manželství, trávení volného času či stavbu rodinných sídel. Autorů se zde sešli výhradně badatelé mladé a střední generace, což považujeme za velmi cenné, stejně jako pestrost metodologických přístupů jednotlivých příspěvků. Tento Sborník Národního muzea, věnovaný Karlu Kramářovi, rozhodně není povrchním oslavným textem, ale představuje soubor příspěvků s nesporným odborným přínosem.

Jana Čechurová